Заходи НПК під час планової актуалізації даних клієнтів із договорами до Закону № 361-IX

Належна перевірка клієнтів · https://nasu.com.ua/mdata/zahody-npk-pid-chas-planovoyi-aktualizacziyi-danyh-kliyentiv-iz-dogovoramy-do-zakonu-№-361-ix/

Які заходи належної перевірки здійснювати під час планової актуалізації даних клієнтів, договори з якими укладено до набрання чинності Законом № 361-IX і Положенням № 107, і чи потрібен увесь перелік заходів за п. 34 ч. 1 ст. 1 Закону?

Закон України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення” (далі – Закон про ПВК/ФТ) зобов’язує суб’єктів первинного фінансового моніторингу, якими, зокрема, є страховики, здійснювати заходи належної перевірки своїх клієнтів, які серед іншого включають забезпечення актуальності отриманих та існуючих документів, даних та інформації про клієнта (частина друга статті 8 Закону про ПВК/ФТ, пункт 34 частини першої статті 1 Закону про ПВК/ФТ).

Для здійснення належної перевірки клієнта, а також для виконання суб’єктом первинного фінансового моніторингу інших вимог законодавства у сфері ПВК/ФТ[1], суб’єкт первинного фінансового моніторингу має право витребувати, а клієнт, представник клієнта зобов’язані подати необхідну для здійснення таких заходів інформацію (офіційні документи) (частина сьома статті 11 Закону про ПВК/ФТ).

Відповідно до пункту 13 додатка 1 до Положення про здійснення установами фінансового моніторингу, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 28.07.2020 № 107 (зі змінами) (далі – Положення № 107), установа зобов’язана забезпечувати актуалізацію даних про клієнта (отриманих та існуючих документів, даних та інформації про нього):

1) не рідше одного разу на рік, якщо ризик ділових відносин з клієнтом є високим;

2) не рідше одного разу на три роки, якщо ризик ділових відносин з клієнтом є середнім;

3) не рідше одного разу на п’ять років – в інших випадках за умови відсутності підозр.

Крім того, установа зобов’язана забезпечувати актуалізацію даних про клієнта також у випадках, визначених у пункті 14 додатка 1 до Положення № 107, та в інших випадках, установлених установою самостійно.

Порядок здійснення належної перевірки клієнта та актуалізації даних про клієнта визначається установою самостійно у внутрішніх документах з питань ПВК/ФТ з урахуванням вимог законодавства у сфері ПВК/ФТ.

Водночас порядок – чітка послідовність дій певного процесу із зазначенням способів, форм, строків (термінів) ужиття працівниками установи цих дій, визначена у внутрішніх документах установи з питань ПВК/ФТ (підпункт 32 пункту 5 розділу І Положення № 107).

Згідно з пунктом 6 додатка 2 до Положення № 107 установа зобов’язана здійснювати верифікацію на підставі офіційних документів або інформації, отриманої з офіційних джерел або інших надійних джерел, визначених у додатку 1 до Положення № 107. Під час здійснення верифікації установа має перевірити (підтвердити) належність відповідній особі ідентифікаційних даних.

Зазначаємо, що у випадках, коли між здійсненням ідентифікації та верифікації клієнта та встановленням ділових відносин (укладенням договору) з ним проходить певний час, збільшується ймовірність втрати чинності (дійсності) або актуальності наданих клієнтом копій ідентифікаційних документів.

З метою унеможливлення встановлення / продовження ділових відносин з особою на підставі нечинних (недійсних) документів та/або упередження шахрайських дій із застосуванням викрадених / втрачених документів установа має пересвідчитися в чинності (дійсності) та актуальності раніше наданих клієнтом під час здійснення його верифікації копій ідентифікаційних документів.

Такі заходи установа здійснює в межах забезпечення актуальності отриманих та наявних документів, даних та інформації про клієнта, що є частиною належної перевірки клієнта.

Відповідно до пункту 18 додатка 1 до Положення № 107 установа може вживати заходів щодо актуалізації даних про клієнта шляхом використання дистанційних систем обслуговування, засобів електронної пошти із застосуванням КЕП / удосконаленого електронного підпису, телефонного зв’язку, кол-центру, інших дистанційних каналів зв’язку в межах технічних можливостей установи. У будь-якому разі установа документує вжиття

цих заходів таким чином, щоб бути здатною продемонструвати їх належне вжиття (у тому числі зі збереженням відповідних записів, файлів).

[1] ПВК/ФТ – запобігання та протидія легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Лист НБУ № 25-0009/84103 від 03.11.2025